

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

УДК 338.242.4
JEL Classification: H1; R49

ДЕРЖАВНІ ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ В УКРАЇНІ

©2022 ДАНИЛЕНКО Є. С.

УДК 338.242.4
JEL Classification: H1; R49

Даниленко Є. С.

Державні публічні закупівлі легкових автомобілів в Україні

У статті наведено найпопулярніші моделі легкових автомобілів серед державних органів, установ та організацій. Автором наведено інформацію про обсяги закупівель і загальні витрати легкових автомобілів різних брендів і типів кузова державними органами, установами та організаціями із січня по жовтень 2022 року. Встановлено, що найбільшу кількість легкових автомобілів придбали правоохоронні органи, заклади охорони здоров'я, підприємства житлово-комунального господарства та держадміністрації. Найпопулярнішими моделями стали Renault Duster, Renault Express, Toyota RAV4, Renault Sandero Stepway Life+, Haval Jolion. Найпопулярнішим кросовером є Renault Duster, седаном – Peugeot 301, позашляховиком – Toyota RAV4, хетчбеком – Renault Sandero Stepway Life+, універсалами – Skoda Superb та Renault Megan, фургонном – Fiat Doblo Combi Maxi, мінівенном – Renault Express, мікроавтобусом – Mercedes-Benz sprinter 313. Найбільше користуються попитом легкові автомобілі марки Renault. Найпопулярнішими типами кузова легкових автомобілів є кросовер, хетчбек і позашляховик. Седани користуються популярністю у правоохоронних органах, закладах охорони здоров'я, підприємств житлово-комунального господарства. Кросовери користуються найбільшим попитом у правоохоронних органах, закладах охорони здоров'я, держадміністраціях. Хетчбеки мають попит у правоохоронних органах і закладах охорони здоров'я. Найбільша популярність позашляховиків – у правоохоронних органах, підприємствах житлово-комунального господарства, держадміністраціях. Основним покупцем фургонів є держадміністрації, заклади охорони здоров'я та підприємства житлово-комунального господарства. Мінівеннами користуються правоохоронні органи та підприємства житлово-комунального господарства. Автором параховано, що у 2022 році через сайт державних закупівель «Prozorro» державні структури на придбання легкових автомобілів витратили 234,003 млн грн.

Ключові слова: державні публічні закупівлі, ринок легкових автомобілів, електронна система Prozorro, публічні закупівлі, легкові автомобілі.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2022-4-35-45>

Рис.: 9. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 8.

Даниленко Євген Сергійович – кандидат економічних наук, докторант кафедри економіки і підприємництва, Харківський національний автомобільно-дорожній університет (вул. Ярослава Мудрого, 25, Харків, 61002, Україна)

E-mail: ye.s.danilenko@gmail.com

UDC 338.242.4
JEL Classification: H1; R49

Danylenko Y. S. The Public Procurement of Passenger Cars in Ukraine

The article presents the most popular models of passenger cars among authorities, institutions and organizations. The author provides information on the volume of purchases and total costs of cars of different brands and autobody types by authorities, institutions and organizations from January to October 2022. It is found that the largest number of passenger cars was purchased by law enforcement agencies, health care institutions, housing and communal services enterprises, and the State administration bodies. The most popular models were Renault Duster, Renault Express, Toyota RAV4, Renault Sandero Stepway Life+, Haval Jolion. The most popular were: among crossovers – the Renault Duster, among sedans – Peugeot 301, among the SUV – Toyota RAV4, among the hatchbacks – Renault Sandero Stepway Life+, among the station-wagons – Skoda Superb and Renault Megan, among the vans – Fiat Doblo Combi Maxi, among the minivans – Renault Express, among the minibuses – Mercedes-Benz sprinter 313. Renault cars are most demanded. The most popular autobody types are crossover, hatchback and SUV. Sedans are popular in law enforcement agencies, health care facilities, housing and communal services. Crossovers are most in demand in law enforcement agencies, health care institutions, and the State administrations. Hatchbacks are in demand in law enforcement and healthcare facilities. The SUVs are of greatest popularity in law enforcement agencies, housing and communal services enterprises, and the State administrations. The main buyer of the vans are the State administrations, health care institutions, and housing and communal services enterprises. Minivans are used by law enforcement agencies and housing and communal services enterprises. The author estimates that in 2022, through the Prozorro public procurement website, government agencies spent UAH 234.003 million on the purchase of passenger cars.

Keywords: public procurement, passenger car market, Prozorro electronic system, passenger cars.

Fig.: 9. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 8.

Danylenko Yevhen S. – Candidate of Sciences (Economics), Candidate on Doctor Degree of the Department of Economics and Entrepreneurship, Kharkiv National Automobile and Highway University (25 Yaroslava Mudroho Str., Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: ye.s.danilenko@gmail.com

Вступ. В умовах кризи ринку легкових автомобілів важливими клієнтами для підприємств-автодилерів стали органи державної влади, підприємства державної та комунальної форм власності. У 2022 році через сайт державних закупівель «Prozorro» державні органи, установи та організації купили 273 легкових автомобілі загальною вартістю 234,003 млн грн. Найбільшу кількість легкових автомобілів придбали правоохоронні органи – 127 одиниць (46,52 %), заклади охорони здоров'я – 50 одиниць (18,32 %), підприємства житлово-комунального господарства – 47 одиниць (17,22 %) та держадміністрації – 29 одиниць (10,62 %). Усього з січня по серпень 2022 року українці придбали і поставили на облік 24,4 тис. нових легкових автомобілів, що на 63 % менше, ніж за аналогічний період минулого року [1].

Варто зауважити, що згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2022 № 169 «Деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану» оборонні та публічні закупівлі товарів, робіт і послуг здійснюються без застосування процедур закупівель і спрощених закупівель, визначених Законами України «Про публічні закупівлі» та «Про оборонні закупівлі» [2], що дає право державним органам, установам та організаціям укладати договори напряму з постачальниками без використання сайту державних закупівель «Prozorro». Це, своєю чергою, не виключає наявність корупційної складової у державних закупівлях легкових автомобілів та не враховує статистику продажів легкових автомобілів, які були куплені за прямими угодами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Деякі питання державних закупівель в Україні розглядали Лаговська О. А., Легенчук С. Ф., Свірко С. В. [3], Русін В. М. [4], Ткачик Ф. П., Крисовата К. В. [5], Мельников О. С. [6] та інші. Так, Лаговська О. А., Легенчук С. Ф., Свірко С. В. досліджували основні проблеми сфери державних закупівель на всіх етапах їх проведення та шляхи їх усунення, Русін В. М. займався визначенням етапів розвитку і становлення системи публічних закупівель в Україні із урахуван-

ням їх нормативно-правового регулювання, Ткачик Ф. П., Крисовата К. В. вивчали актуальні тенденції функціонування системи публічних закупівель в Україні та надавали рекомендації по їх удосконаленню, Мельников О. С. проводив аналіз особливостей державних закупівель як об'єкта регуляторної діяльності держави та інструменту реалізації її соціально-економічних цілей.

Проте в науковому полі бракує досліджень щодо проведення аналізу тендерних закупівель саме легкових автомобілів як важливої складової економіки розвинутої держави. Таке дослідження дасть змогу оцінити важливість державних закупівель для розвитку ринку легкових автомобілів.

Метою статті є проведення аналізу державних публічних закупівель легкових автомобілів в Україні, визначення найпопулярніших моделей легкових автомобілів різних типів кузова, які користуються попитом у державних органах, установах та організаціях.

Під час виконання досліджень були використані такі методи: загальнонаукові, економічного аналізу, метод структурного аналізу, кабінетних досліджень.

Виклад основного матеріалу й отриманих наукових результатів. Найпопулярнішими моделями стали Renault Duster, Renault Express, Toyota RAV4, Renault Sandero Stepway Life+, Haval Jolion. Найчастіше державні органи обирали марку Renault. Кількість проданих легкових автомобілів цього бренду складає 114 одиниць, що становить 41,76 % від загальної кількості проданих легкових. На другому місці знаходиться бренд Toyota – 5,13 %, на третьому – Skoda (5,13 %), четверте місце належить бренду Haval (4,03%), п'яте – розділили між собою легкові автомобілі марок Fiat та Citroen – по 3,66 % на кожний бренд.

У табл. 1 наведено інформацію про обсяги закупівель легкових автомобілів різних брендів і типів кузова державними органами, установами та організаціями із січня по жовтень 2022 року.

За дослідженнями автора, найпопулярнішими типами кузова легкових автомобілів, які користуються по-

Таблиця 1

Закупівлі легкових автомобілів державними органами, установами й організаціями із січня по жовтень 2022 року

Модель	Тип кузова	Кількість придбаних легкових автомобілів, од.	Витрати державних органів, установ та організацій на придбання легкового автомобіля, грн	Найменування державних органів, установ та організацій, які придбали легкові автомобілі
1	2	3	4	5
Renault Sandero Stepway Life+	Хетчбек	10	4 750 000,00	Управління поліції охорони в Київській області
Renault Sandero	Хетчбек	1	493 388,00	Управління поліції охорони в Кіровоградській області
Renault Megane	Універсал	1	220 000,00	Виконавчий комітет Білгород-Дністровської міської ради
Renault Trafic	Мінівен	1	852 000,00	Приватне акціонерне товариство «Гадячгаз»
Renault Express Van	Фургон	1	563 300,00	Державна міграційна служба

1	2	3	4	5
Renault Master	Фургон	2	4 868 292,00	Комунальне підприємство «Ритуал» Харківської міської ради; Комунальне некомерційне підприємство «Северодонецька міська багатопрофільна лікарня» Северодонецької міської ради
Chevrolet Cobalt	Седан	1	692 800,00	Чернівецьке міське комунальне підприємство «Міськсвітло»
Peugeot Boxer	Фургон	1	1 248 000,00	Житомирський геріатричний пансіонат Житомирської обласної ради
Citroen Berlingo	Мінівен	7	4 555 400,00	Комунальне медичне підприємство «Лікарня Придніпровська»; АТ «Полтаваобленерго»
Renault Duster	Кросовер	72	46 416 870,73	ДВНЗ «Національна академія внутрішніх справ»; АТ «Хмельницькобленерго»; Управління поліції охорони в Івано-Франківській області; Головне управління Національної поліції в Луганській, Львівській, Кіровоградській, Івано-Франківській, Вінницькій, Запорізькій областях; Управління служби безпеки України у Волинській області; Петрівська селищна рада; Львівське комунальне підприємство «Ратуша-сервіс»; Новояричівська селищна рада Львівського району Львівської області; Комунальне некомерційне підприємство «Стебницька міська лікарня» Дрогобицької міської ради; Комунальне некомерційне підприємство «Міжгірський Центр первинної медико-санітарної допомоги Міжгірської селищної ради Закарпатської області»; Комунальна установа «Сумський обласний фонд підтримки підприємництва» Сумської обласної ради; КП «Комбінат комунальних підприємств»; КП «Покуття-Комунальник»; Виконавчий комітет Полтавської міської ради; Комунальне некомерційне підприємство «Рахівський центр первинної медико-санітарної допомоги» Рахівської міської ради Закарпатської області; Комунальне некомерційне підприємство «Недригайлівська лікарня» Недригайлівської селищної ради Сумської області; Комунальне підприємство «Заболоттівський центр первинної медичної допомоги» Заболоттівської селищної ради Ратнівського району Волинської області
Renault Express	Мінівен	21	15 885 425,54	Головне Управління Національної поліції в Запорізькій області; Управління поліції охорони в Кіровоградській області; Виконавчий комітет Полтавської міської ради; АТ «Чернівціобленерго»; Комунальне некомерційне підприємство Білоцерківської міської ради «Міський центр первинної медико-санітарної допомоги №2»; Комунальне підприємство «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Солом'янського району м. Києва»
Renault Logan	Седан	5	2 298 288,00	Управління поліції охорони в Кіровоградській області; Комунальне некомерційне підприємство Миронівської міської ради «Миронівський центр первинної медико-санітарної допомоги»; Комунальне некомерційне підприємство Центр первинної-медико санітарної допомоги №4 м. Вінниці; КП «Славутська міська лікарня ім. Ф. М. Михайлова» Славутської міської ради; Липковатівський аграрний коледж

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5
Peugeot 301	Седан	6	3 589 936,00	Головне управління Національної поліції у Львівській, Луганській, Чернігівській областях; Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медико-санітарної допомоги №2 м. Вінниці»
Chery Tiggo	Кросовер	8	4 873 471,88	Головне управління Національної поліції в Кіровоградській, Хмельницькій областях; Управління поліції охорони в Хмельницькій області; Комунальне некомерційне підприємство «Поліклінічне об'єднання» Кропивницької міської ради»
Citroen C3 Aircross	Кросовер	1	418 814,00	Головне управління Держпродспоживслужби у Львівській області
Citroen C-Elysee	Седан	1	628 876,00	Головне управління Держпродспоживслужби у Львівській області
Citroen Jumpy	Мінівен	1	150 000,00	Березівська сільська рада Житомирського району Житомирської області
Fiat Doblo Combi Maxi	Фургон	5	3 247 000,00	Дубенська районна державна адміністрація; Приватне акціонерне товариство «Закарпаттяобленерго»
Fiat Doblo	Фургон	2	2 300 000,00	Комунальне некомерційне підприємство «Романівська лікарня» Романівської селищної ради; Комунальне некомерційне підприємство «Северодонецька міська багатoproфільна лікарня» Северодонецької міської ради
Fiat Qubo	Мінівен	2	1 057 468,00	Обласне комунальне підприємство «Миколаївоблтеплоенерго»; Комунальне підприємство «Володимир-Волинський центр первинної медичної допомоги»
Fiat Tipo	Хетчбек	1	600 000,00	Закарпатська обласна прокуратура
Ford Transit	Фургон	4	2 422 000,00	Бурштинська міська рада; Іллінецький аграрний фаховий коледж; КП ОМР «Очаків – сервіс»
Haval Jolion	Кросовер	10	8 520 640,00	Комунальне некомерційне підприємство «Северодонецький центр первинної медико-санітарної допомоги» Северодонецької міської ради; Комунальне некомерційне підприємство «Консультативно-діагностичний центр» Северодонецької міської ради; Комунальне некомерційне підприємство «Северодонецька міська багатoproфільна лікарня» Северодонецької міської ради; Комунальне некомерційне підприємство «Рубіжанська центральна міська лікарня» Рубіжанської міської ради Луганської області
Haval H6	Позашляховик	1	948 000,00	Комунальне некомерційне підприємство «Северодонецька міська багатoproфільна лікарня» Северодонецької міської ради
Hyundai i30	Хетчбек	1	599 900,00	Комунальне підприємство «Дніпропетровська багатoproфільна клінічна лікарня з надання психіатричної допомоги «Дніпропетровської обласної ради»
Mercedes-Benz Sprinter 313	Мікро-автобус	1	1 528 000,00	Виконавчий комітет Вознесенської міської ради
MG 5	Хетчбек	4	2 295 000,00	Чернігівська обласна прокуратура
Mitsubishi ASX	Кросовер	1	599 700,00	Джуринська сільська рада
Mitsubishi Outlander	Кросовер	4	4 112 100,00	Головне управління Національної поліції в Житомирській області, Аварійно-рятувальний загін спеціального призначення Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій

1	2	3	4	5
				у Кіровоградській області, Управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей Тернопільської міської ради
Mitsubishi Pajero	Позашляховик	1	622 650,00	Комунальне підприємство «Міськводоканал» Мукачівської міської ради
Nissan e-NV200 Evalia	Мінівен	1	489 900,00	Комунальне некомерційне підприємство «Павлоградська міська лікарня №1» Павлоградської міської ради
Nissan X-Trail	Кросовер	1	245 725,00	Авангардівська селищна рада Одеського району Одеської області
Opel Zafira	Мінівен	1	1 440 000,00	Комунальне некомерційне підприємство «Львівське територіальне медичне об'єднання «Багатопрофільна клінічна лікарня інтенсивних методів лікування та швидкої медичної допомоги»
Skoda Octavia	Хетчбек	5	7 181 005,00	Управління поліції охорони в Полтавській області
Skoda Karoq	Кросовер	3	2 365 500,00	Державне підприємство «Дороги Сумщини»
Skoda Kodiaq	Позашляховик	5	6 168 900,00	Комунальне підприємство «Конотопське транспортне управління»; Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго»
Skoda Superb	Універсал	1	1 432 000,00	Полтавське обласне комунальне виробниче підприємство теплового господарства «Полтаватеплоенерго»
Suzuki Vitara	Кросовер	2	995 000,00	КП Комунальне підприємство «Дніпровські активи» Дніпровської міської ради
Toyota Land Cruiser Prado	Позашляховик	1	672 000,00	Комунальне підприємство «Міськводоканал» Мукачівської міської ради
Toyota Proace Verso	Фургон	1	1 458 800,00	Комунальне підприємство «Хмельницький міський лікувально-діагностичний центр» Хмельницької міської ради
Toyota RAV4	Позашляховик	12	11 772 468,00	Управління поліції охорони в м. Києві
Volkswagen Caddy	Фургон	1	200 000,00	Березівська сільська рада Житомирського району Житомирської області
Volkswagen Crafter	Фургон	2	5 580 000,00	Комунальне підприємство «Медичне об'єднання Луцької міської територіальної громади»
Volkswagen Multivan	Мінівен	1	580 000,00	Комунальне підприємство «Луцькводоканал»
BA3 2103	Седан	1	25 000,00	Комунальне підприємство «Місто»
Daewoo Lanos	Седан	2	79 700,00	Іллінецький аграрний фаховий коледж; КП «Благоустрій-Василівка» Василівської міської ради Запорізької області
Не вказано назву моделі	Невідомо	56	71 959 746,00	Приватне акціонерне товариство «Укргідроенерго»; Державна установа «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України»; Комунальне некомерційне підприємство «Старобільська багатопрофільна лікарня» Старобільської міської ради Луганської області; КП «Міськводоканал» Токмацької міської ради; КП «Міськводоканал» Мукачівської міської ради; Харківський обласний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки; Краснопільська сільська рада; Державне підприємство «Медичні закупівлі України»; Комунальне некомерційне підприємство «Мукачівська центральна

Закінчення табл. 1

1	2	3	4	5
				районна лікарня»; Приватне акціонерне товариство «Національна енергетична компанія «Укренерго»; Державна організація «Фонд гарантування вкладів фізичних осіб»; Акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Полтавагаз»; Комунальне некомерційне підприємство «Центр первинної медичної допомоги об'єднаних територіальних громад» Мачухівської сільської ради
Разом:		273	234 002 664,20	

Джерело: власні дослідження на основі [7]

питом серед державних органів, установ та організацій, є кросвер – 102 автомобілі (37,36 %), мінівен – 35 легковиків (12,82 %), хетчбек – 22 автівки (8,06 %) та позашляховик – 20 легковиків (7,33 %). Найпопулярнішим брендом є легкові автомобілі марки Renault – 114 одиниць (41,75 %). У 2022 році державні структури витратили на придбання легковиків цього бренду 76,35 млн грн. Основними замовниками є правоохоронні органи, які витратили 45,18 млн грн на придбання легковиків марки Renault, підприємства житлово-комунального господарства – 10,44 млн грн, держадміністрації – 6,90 млн грн, заклади охорони здоров'я – 6,79 млн грн, заклади освіти – 1,80 млн грн. На другому місці посідають легкові автомобілі марки Skoda – 14 оди-

ниць (5,13 %). Загальні витрати державних структур на придбання легковиків цього бренду становили 17,15 млн грн. Найпопулярнішими моделями є Skoda Kodiaq та Skoda Octavia (по 5 легковиків), Skoda Karoq – 3 легковики та Skoda Superb – 1 автівка. Загалом правоохоронні органи витратили на придбання легкових автомобілів через сайт державних закупівель «Prozorro» 93,68 млн грн, заклади охорони здоров'я – 69,05 млн грн, підприємства житлово-комунального господарства – 40,093 млн грн, держадміністрації – 13,21 млн грн. Загальні витрати та кількість придбаних легкових автомобілів різними державними органами, установами та організаціями із січня по жовтень 2022 року наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Загальні витрати та кількість придбаних легкових автомобілів різними державними органами із січня по жовтень 2022 року

Види державних органів, установ та організацій, які придбали легкові автомобілі	Кількість придбаних легкових автомобілів, од.	Структура придбаних легкових автомобілів, %	Витрати державних органів, установ та організацій на придбання легкового автомобіля, грн	Структура витрат придбаних легкових автомобілів, %
1	2	3	4	5
Правоохоронні органи	127	46,52%	93 681 744,88	40,03%
Підприємства житлово-комунального господарства	52	19,05%	40 093 118,34	17,13%
Заклади охорони здоров'я	50	18,32%	69 730 043,00	29,80%
Держадміністрації	23	8,42%	13 211 042,93	5,65%
Заклади освіти	5	1,83%	1 898 200,00	0,81%
Укравтодор	4	1,47%	4 140 500,00	1,77%
Фонд підтримки підприємництва	2	0,73%	1 278 000,00	0,55%
Держпродспоживслужба	2	0,73%	1 047 690,00	0,45%
Територіальні центри комплектування та соціальної підтримки	2	0,73%	945 725,00	0,40%
Страхові компанії	1	0,37%	2 388 000,00	1,02%
Державна служба з надзвичайних ситуацій	1	0,37%	1 200 000,00	0,51%
Управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей	1	0,37%	1 128 900,00	0,48%
Заклади оздоровлення та відпочинку	1	0,37%	1 248 000,00	0,53%

1	2	3	4	5
Міграційна служба	1	0,37%	563 300,00	0,24%
Ритуальні підприємства	1	0,37%	1 448 400,00	0,62%
Разом:	273	100,00%	234 003 664,10	100,00%

Джерело: власні дослідження на основі [7]

Як видно з табл. 2, найбільшу кількість легкових автомобілів придбали правоохоронні органи – 127 легковиків (46,52 %) вартістю 93,68 млн грн (40,03 %). Серед них найбільшим попитом користується кросовер Renault Duster – 39 легковиків вартістю 27,05 млн грн, позашляховик Toyota Rav4 – 12 автівок вартістю 11,77 млн грн, кросовер Chery Tiggo – 7 одиниць вартістю 42,70 млн грн, хетчбек Renault Sandero – 11 легковиків вартістю 5,24 млн грн.

Підприємства житлово-комунального господарства придбали 52 легкових автомобілі (19,05 %) вартістю 40,09 млн грн (17,13 %). Найпопулярнішими моделями є кросовер Renault Duster – 12 легкових автомобілів вартістю 7,33 млн грн, мінівен Citroen Berlingo L2 – 6 легковиків на суму 4,16 млн грн, фургон Fiat Doblo Combi Maxi – 4 автівки вартістю 2,60 млн грн, позашляховик Skoda Kodiaq – 4 одиниці вартістю 50,45 млн грн.

Заклади охорони здоров'я придбали 50 легкових автомобілів (18,32 %) вартістю 69,73 млн грн (29,80 %). Серед закладів охорони здоров'я найбільше користуються попитом кросовер Naval Jolion – 10 легковиків на суму 85,21 млн грн, кросовер Renault Duster – 5 легкових автомобілів вартістю 3,28 млн грн, седан Renault Logan – 3 автівки на суму 1,41 млн грн, фургон Fiat Doblo вартістю 2,30 млн грн.

Держадміністрації здійснили купівлю 23 легковиків (8,42 %) вартістю 13,21 млн грн (5,65 %). Найбільший попит мають кросовери Renault Duster – 12 легковиків на суму 6,075 млн грн, фургон Ford Transit – 3 одиниці вартістю 2,37 млн грн.

Заклади освіти придбали 5 легкових автомобілів (1,83 %) вартістю 1,90 млн грн (0,81 %). Найпопулярнішою моделлю є кросовер Renault Duster – 2 легкових автомобілі вартістю 1,40 млн грн.

Укравтодор купив 4 автівки (1,47 %) на суму 4,14 млн грн (1,77 %). Найбільшим попитом користується кросовер Skoda Karoq – 3 легкових автомобілі вартістю 2,37 млн грн.

Усі інші державні органи, установи та організації, серед яких – Фонд підтримки підприємництва, Держпродспоживслужба, територіальні центри комплектування та соціальної підтримки, страхові компанії, Державна служба з надзвичайних ситуацій, Управління сім'ї, молодіжної політики та захисту дітей, заклади оздоровлення та відпочинку, Міграційна служба, ритуальні підприємства, придбали 12 легкових автомобілів (4,40 %) вартістю 11,25 млн грн (4,81 %). Найпопулярнішими легковиками є кросовери Skoda Karoq – 3 одиниці вартістю 2,37 млн грн, Renault Duster – 2 легковики на суму 1,23 млн грн, Mitsubishi Outlander – 2 автівки вартістю 2,33 млн грн.

За типами кузова кросовери користуються найбільшим попитом у правоохоронних органах, які придбали 48 автівок (47 %), закладах охорони здоров'я – 16 легкови-

ків (15 %), держадміністраціях – 14 легкових автомобілів (14 %). Седани мають найбільший попит у правоохоронних органах – 6 одиниць (37 %), закладах охорони здоров'я – 4 легковики (25 %), підприємств житлово-комунального господарства – 3 автівки (19 %). Найбільша популярність позашляховиків у правоохоронних органах – 12 одиниць (60 %), підприємства житлово-комунального господарства – 4 легковики (20 %), держадміністрації – 2 легкових автомобілі (10 %).

Закупівлі легкових автомобілів різних типів кузова різними державними органами, установами та організаціями за січень-жовтень 2022 року наведені на рис. 1–9.

Найпопулярнішим кросовером є Renault Duster. За січень-жовтень 2022 року державні органи, установи та організації придбали 71 легковий автомобіль цієї моделі вартістю 45,64 млн грн. Друге місце займає Naval Jolion – 10 легкових автомобілів на суму 8,52 млн грн. Третє місце посідає кросовер Chery Tiggo, який був придбаний 8 разів, вартістю 4,87 млн грн. До інших легкових автомобілів, які користуються попитом, відносяться Mitsubishi Outlander – 4 легкових автомобілі на суму 4,11 млн грн, Suzuki Vitara – 2 одиниці (995 тис. грн), Skoda Karoq – 2 автівки (2,37 млн грн), Nissan X-Trail – 1 легковик (245,73 тис. грн), Mitsubishi ASX – 1 легковий автомобіль (599,7 тис. грн), Citroen C3 Aircross – 1 легковик (418,8 тис. грн).

Серед седанів найбільшим попитом користується легковик Peugeot 301, який був придбаний 6 разів на суму 3,59 млн. грн. На другому місці знаходиться седан Renault Logan – 5 легкових автомобілів вартістю 2,30 млн грн. До інших моделей відносяться Daewoo Lanos – 2 авто (79,70 тис. грн), Chevrolet Cobalt – 1 автівка (692,40 тис. грн), Citroen C-Elysee – 1 легковик (628,88 тис. грн), VA3 2103 – 1 автомобіль (25 тис. грн).

Найпопулярнішим позашляховиком є Toyota RAV4. Державні органи, установи й організації придбали 12 легкових автомобілів на суму 11,77 млн грн. На другому місці знаходиться Skoda Kodiaq – 5 автомобілів вартістю 6,17 млн грн. Серед інших моделей, які користуються попитом у державних структурах є Naval H6 – 1 легковий автомобіль (948 тис. грн), Mitsubishi Pajero – 1 легковик (622,65 тис. грн), Toyota Land Cruiser Prado 120 – 1 авто (672,00 тис. грн).

Найпопулярнішим хетчбеком є Renault Sandero Stepway Life+. Державні структури придбали цю модель в обсязі 10 одиниць на суму 4,75 млн грн. При цьому звичайний Renault Sandero був придбаний лише 1 раз (493,39 тис. грн).

Також популярним є хетчбек MG 5 – 4 легкових автомобілі (2,30 млн грн), Skoda Octavia – 5 авто (7,18 млн грн), Hyundai I30 – 1 легковик (599,90 тис. грн), Fiat Tipo – 1 автомобіль (600,00 тис. грн).

Рис. 1. Закупівлі легкових автомобілів типу кросовер різними державними органами, установами й організаціями за січень-жовтень 2022 р.

Рис. 2. Закупівлі легкових автомобілів типу седан різними державними органами, установами й організаціями за січень-жовтень 2022 р.

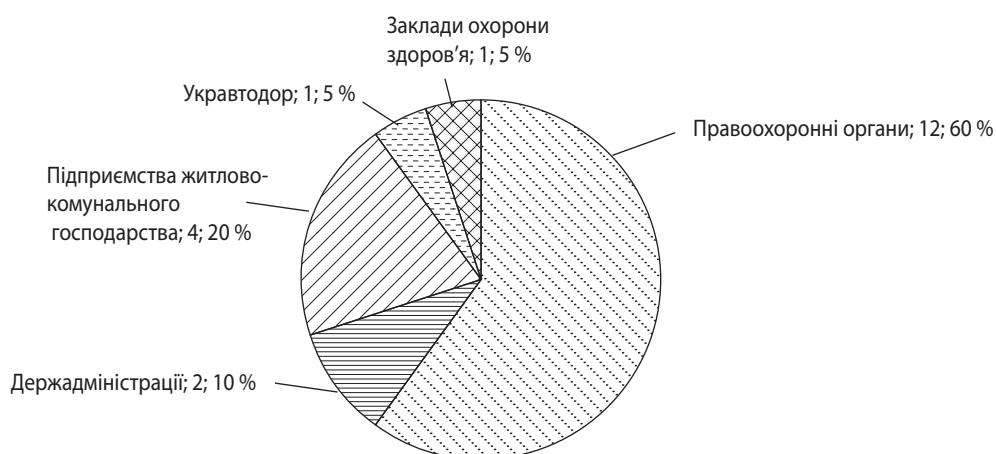

Рис. 3. Закупівлі легкових автомобілів типу позашляховик різними державними органами, установами й організаціями за січень-жовтень 2022 р.

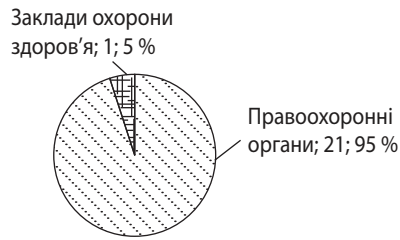

Рис. 4. Закупівлі легкових автомобілів типу хетчбек різними державними органами, установами й організаціями за січень-жовтень 2022 р.

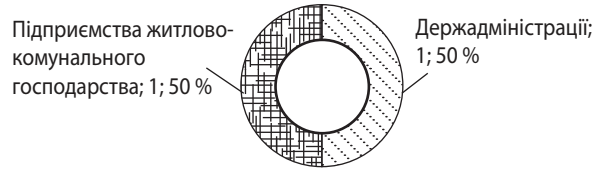

Рис. 5. Закупівлі легкових автомобілів типу універсал різними державними органами, установами й організаціями за січень-жовтень 2022 р.

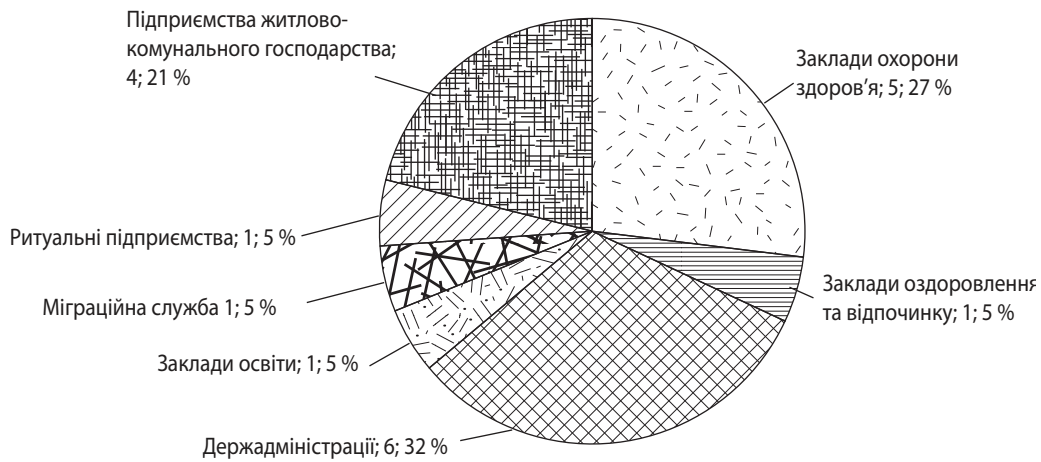

Рис. 6. Закупівлі легкових автомобілів типу фургон різними державними органами, установами й організаціями за січень-жовтень 2022 р.

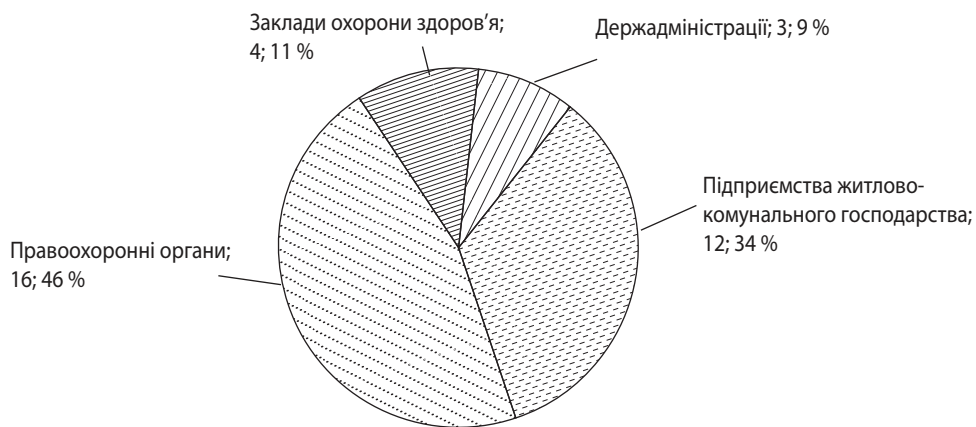

Рис. 7. Закупівлі легкових автомобілів типу мінівен різними державними органами, установами й організаціями за січень-жовтень 2022 р.

Рис. 8. Закупівлі легкових автомобілів типу мікроавтобус різними державними органами, установами й організаціями за січень-жовтень 2022 р.

Рис. 9. Закупівлі легкових автомобілів різними державними органами, установами й організаціями за січень-жовтень 2022 р., моделі яких не вказані в тендерних пропозиціях

Лише дві моделі універсалів – Skoda Superb та Renault Megane, були придбані державними структурами за січень-жовтень 2022 року. При цьому кожна модель по одному легковику. На придбання Skoda Superb державні установи витратили 1,43 млн. грн, а на купівлю Renault Megane – 220 тис. грн.

Основним покупцем фургонів є держадміністрації, заклади охорони здоров'я та підприємства житлово-комунального господарства. Серед фургонів найбільшим попитом користується Fiat Doblo Combi Maxi. За січень-жовтень 2022 року було придбано 5 легкових автомобілів цієї моделі, загальною вартістю 3,25 млн грн. Звичайна модель Fiat Doblo вартістю 2,30 млн грн була придбана 2 рази.

Також популярністю користується фургон Ford Transit – 4 легкових автомобілі (2,42 млн грн), Renault Master – 2 автівки (4,87 млн грн), Volkswagen Crafter – 2 легковики (5,58 млн грн), Volkswagen Caddy – 1 авто (200 тис. грн), Renault Express Van – 1 легковик (563,30 тис. грн), Peugeot Boxer – 1 автомобіль (1,28 млн. грн), Toyota Proace Verso – 1 легковий автомобіль (1,46 млн грн).

Серед мінівенів найбільшим попитом користується модель Renault Express, що була придбана в обсязі 21 од. вартістю 15,89 тис. грн. Наступною популярною моделлю є Citroen Berlingo – 7 легкових автомобілів на суму 4,56 млн грн. До інших мінівенів, які були придбані різними державними структурами, відносяться: Fiat Qubo – 2 автівки (1,06 млн грн), Citroen Jumpy – 1 легковик (150 тис. грн), Nissan e-NV200 Evalia – 1 авто (489,90 тис. грн), Opel Zafira – 1 легковий автомобіль (1,44 тис. грн), Volkswagen Multivan – 1 автомобіль (580 тис. грн).

Лише одна модель мікроавтобуса – Mercedes-Benz sprinter 313 – була куплена державними органами за січень-жовтень 2022 року, вартість – 1,53 млн грн.

У 2022 р. через сайт державних закупівель «Prozorro» державні органи, установи й організації купили 32 легкових автомобілі, моделі яких не були вказані в тендерних пропозиціях. Це може свідчити про корупційну складову укладених угод і невідповідність придбаних легкових автомобілів тендерним вимогам.

Висновки. Аналізуючи державні публічні закупівлі легкових автомобілів в Україні за 2022 рік, можна зробити висновок, що державні органи, установи й організації придбали чимало седанів, кросоверів, позашляховиків, універсалів та інших легковиків економ та середнього класу. У результаті дослідження було встановлено, що найбільшу кількість легкових автомобілів придбали правоохоронні органи, заклади охорони здоров'я, підприємства житлово-комунального господарства та держадміністрації. Найпопулярнішими моделями стали Renault Duster, Renault Express, Toyota RAV4, Renault Sandero Stepway Life+, Haval Jolion. Найбільше користуються попитом легкові автомобілі марки Renault. Найпопулярнішими типами кузова легкових автомобілів є кросовер, хетчбек та позашляховик. Найпопулярнішими кросовером є Renault Duster, седаном – Peugeot 301, позашляховиком – Toyota RAV4, хетчбеком – Renault Sandero Stepway Life+, універсалами – Skoda Superb та Renault Megan, фургоном – Fiat Doblo Combi Maxi, мінівенном – Renault Express, мікроавтобусом – Mercedes-Benz sprinter 313.

У 2022 р. через сайт державних закупівель «Prozorro» державні структури на придбання легкових автомобілів витратили 234,003 млн грн, що, своєю чергою, позитивно вплинуло на зростання ринку продажу легкових автомобілів.

У подальших дослідженнях варто проаналізувати державні публічні закупівлі легкових автомобілів у динаміці за останні п'ять років та порівняти їх із закупівлями 2022 р.

ЛІТЕРАТУРА

1. Попит на нові авто в Україні дещо знизився: що українці обирали у серпні // Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/09/1/691026>

2. Деякі питання здійснення оборонних та публічних закупівель товарів, робіт і послуг в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів від 28.02.2022 № 169. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-zdiysnennya-oboronnih-ta-publichnih-zakupiv-el-tovariv-robot-i-poslug-v-umovah-voynnoho-stanu>

publichnyh-zakupivel-tovariv-robot-i-poslug-v-umovah-voyennogo-stanu-169

3. Лаговська О. А., Легенчук С. Ф., Свірко С. В. Державні закупівлі в Україні: аналіз переваг і недоліків. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2021. Вип. 2. (49). С. 56–60. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7925/8.%20%D0%9B%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

4. Русін В. М. Розвиток системи публічних закупівель в Україні. *Економіка та держава*. 2019. № 12. С. 99–103. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2019/20.pdf

5. Ткачик Ф. П., Крисовата К. В. Ефективність функціонування публічних закупівель в Україні. *Ефективна економіка*. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2020/52.pdf

6. Мельников О. С. Особливості публічних закупівель як об'єкта державного регулювання економіки. *Теорія та практика державного управління*. 2016. №1 (52). С. 1–7. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/79661416.pdf>

7. Державні публічні закупівлі легкових автомобілів // Публічний модуль аналітики ВІ Prozorro. URL: <https://bi.prozorro.org>

8. Prozorro Market // Система електронних закупівель Prozorro. URL: <https://prozorro.gov.ua/ProzorroMarket>

REFERENCES

“Derzhavni publichni zakupivli lehkovykh avtomobiliv” [State Public Procurement of Cars]. Publichnyi modul analityky ВІ Prozorro. <https://bi.prozorro.org>

[Legal Act of Ukraine] (2022). <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-zdijsnennya-oboronnih-ta-publichnyh-zakupivel-tovariv-robot-i-poslug-v-umovah-voyennogo-stanu-169>

Lahovska, O. A., Lehenchuk, S. F., and Svirko, S. V. “Derzhavni zakupivli v Ukraini: analiz perevah i nedolikov” [Public Procurement in Ukraine: Analysis of Advantages and Disadvantages]. *Problemy teorii ta metodologii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu*. 2021. <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7925/8.%20%D0%9B%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Melnykov, O. S. “Osoblyvosti publichnykh zakupivel yak obiekta derzhavnogo rehuliuвання ekonomiky” [Peculiarities of Public Procurement as an Object of State Regulation of the Economy]. *Teoriia ta praktyka derzhavnogo upravlinnia*. 2016. <https://core.ac.uk/download/pdf/79661416.pdf>

“Popyt na novi avto v Ukraini deshcho znyzysia: shcho ukraintsi obyraly u serpni” [The Demand for New Cars in Ukraine Decreased Somewhat: What Ukrainians Chose in August]. *Ekonomichna pravda*. <https://www.epravda.com.ua/news/2022/09/1/691026>

“Prozorro Market”. Systema elektronnykh zakupivel Prozorro. <https://prozorro.gov.ua/ProzorroMarket>

Rusin, V. M. “Rozvytok systemy publichnykh zakupivel v Ukraini” [Development of the Public Procurement System in Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava*. 2019. http://www.economy.in.ua/pdf/12_2019/20.pdf

Tkachyk, F. P., and Krysovata, K. V. “Efektyvnist funktsionuvannya publichnykh zakupivel v Ukraini” [The Effectiveness of the Functioning of Public Procurement in Ukraine]. *Efektivna ekonomika*. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2020/52.pdf

Стаття надійшла до редакції 08.11.2022 р.